DOSSIER pedagogic Ligams VO

LA PASSEM! 2026

www.lapassem.com

Dossièr pedagogic VO La Passem 2026

Associacion Ligams
La Ciutat - Creem !
5-7 rue de la fontaine
64000 Pau
ligamsligams@gmail.com

06 38 93 85 86

Ligams LA PASSEM!

Adishatz a tots,

La PASSEM va passar per nòste e aquò es ua escadença de non pas mancar.

L'objectiu d'aquesta corruda es de héser víver e arrajar **l'occitan gascon**.

Per aquò, nos fau :

- Reviscolar lo bonur de los qui lo coneishòn,
- Vàser fièr d'amuishar e partatjar nòsta cultura dab lo mei de monde possible
- Tornar díser que la lenga hèi partida de nòstas arrasics
- Héser passar aus joens l'amor qu'avem tà la lenga gascona

Aqueste dossièr pedagogic es estat hèit tà que podóssitz presentar la corruda aus escolans mercès au site La Passem.com (istorics-moments hòrts).

Dab eths, vos perpausam d'inventar la faiçon d'i participar :

- sia córrer amassas e comunicar sus la corruda,
- sia participar a eveniments culturaus dab cantas o danças,
- sia encoratjar los corredors e s'amuishar suu passatge (panèus, garlandas, quessòts,...)

Síim fièrs de parlar gascon, haut en avant per La Passem 2026 !

Somari

- Descobrir la Passem
- Colorar lo son dorsav
- Conéisher los Messatges de la Passem
- Fabricar lo son ligam o colorar
- Cantar
- Córrer
- Reperà's
- Apréner lo vocabulari de la Passem
- Aficar la Passem
- Descobrir las autas corrudas tà las lengas
- Avisà's de la diversitat linguistic

Descobrir La Passem

1 La purmèra edicion de La Passem que's hasó :

A : en 1315
B : en 2018
C : en 2028

2 A cada km, los corredors que's hèn passar :

A : un ligam
B : ua cauçadura
C : un còp de lenga

3 Lo messatge secret qu'ei lejut :

A : au moment de partir
B : pendent la corruda
C : au moment d'arribar

4 La Passem 2026 que serà corruda :

A : pendent 10 minutas
B : pendent 10 dias
C : pendent 10 ans

5 Quau serà la distància corruda 2026 :

A : 2 000 mm
B : 2 000 m
C : 2 000 km

6 Augan la corruda que va traucar :

quantas regions ?

A : 3
B : 1
C : 2

quantes departaments ?

D : 8
E : 5
F : 10

7 Tròba los dus departaments qui ne hèn pas partida de Gasconha :

A : Arièja
B : Òlt e Garona
C : Hauts Pirenèus
D : Gironda
E : Nòrd
F : Cantal

8 Qui a dejà escrivut un messatge secret ?

A : Tresià Pambrun
B : Sent Pançard
C : Joan de Nadau

Çà-i!

Responsas : 1B 2A 3C 4B 5C 6CD 7EF 8AC

2026

LA PASSEM !

nom, petit nom, escòla :

ÇA-i! ÇA-i! ÇA-i! ÇA-i! ÇA-i! ÇA-i! ÇA-i! ÇA-i! ÇA-i! ÇA-i! ÇA-i! ÇA-i! ÇA-i!

Que corri lo km :

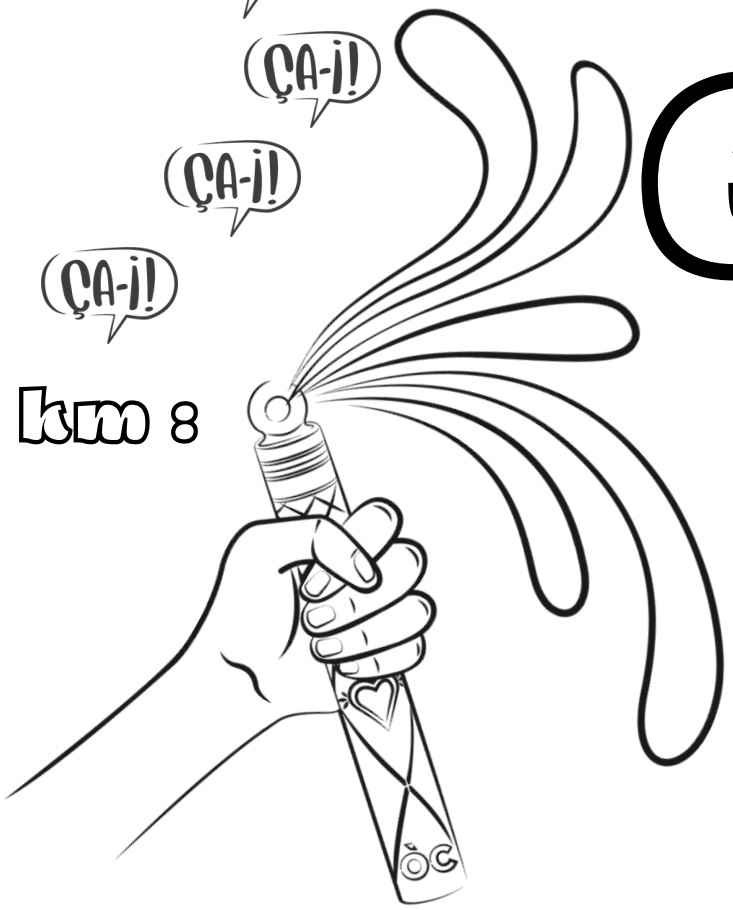

deu 30 d'abriu au 9 de mai 2026

coloriar lo son daresau

Conéisher los Messatges de La Passem : 2018

Messatge de La Passem 2018

A la fin d'un concèrt, a l'aute cap de la Hauta Garona, ua equipa que'm vienón trobar pr'amor qu'avèn un saunei. Lo saunei de har córrer la lenga, de'ns har córrer tà la lenga. E jo, córrer que hè bèra pausa que m'a passat ! Mes qu'insistín. Tà realizar aqueth saunei, tà'u rénder possible, que ns'i calèva estar tots : los joens, los menshs joens, los militants, los curiós, los d'ací e los de passatge, los qui an dejà corrut mila camins e los qui vienen de préner l'aviada. Alavetz, amassas, qu'avem saunejat. Saunejat de har córrer la lenga capvath lo Biarn e lo Baish Ador, seguir los gaves, pujar las montanhas, passar los pòrts e tornar baishar los brius. Portar la lenga de dia, de nueit, dab lo sorelh o la ploja, en marchar, en córrer, en chancar, en nadar si cau. Pr'amor la transmission de la nosta lenga, si la volem tà doman, atau que la nse cau pensar, tots amassas, de totas las faiçons possiblas, de tots temps, en nse prémer sus ger tà'ns poder virar de cap a doman, shens jamei ns'estangar. [...]
Lo ligam que l'avem pres en man, ne'u devem pas mei deishar. Qu'a de perseguir lo son camin. Contunhem de ligar las iniciativas, las energias, las personas, los lòcs on har víver la lenga ! Perseguim aqueth moment de partatge e d'escambi. Parlem, cantem, escrivem, legem, escotem, dancem, contem la nosta lenga. Qu'avem las cartas en man, a nosauts de ns'i har. Siam capborruts. En dus ans que ns'i tornam ! Aquesta dimenjada cadun qu'a hèit un pas, cadun qu'a dit un mot. Qu'ei açò la corruda :

Un mot tà cada pas, un pas tà cada mot.

Joan de Nadau

Qui ei Joan de Nadau ?

- un musician
- un actor
- un jornalista

Torna escríver la frasa de gras :

Responsas : musician

Conéisher los Messatges de La Passem : 2022

Messatge de La Passem 2022

Que sèi un país entre montanha e mar. Un país de lacas e d'arrius. Un país de vias e de sendèrs. De camins e de rotas.
E aqueth país que's conda en ua lenga milenària. Ua lenga aimada. Ua lenga bailinada. Ua lenga voluda. Ua lenga qui disem occitana quan la vegem de luenh, qui sabem gascona quan la sasim a nosta.
En aqueth país de Gasconha que i son mainadas e mainats, gojatas e gojats, hemnas e òmis qui tots an era madeisha ahida : enténer era lenga loa a cantar per totas eras contradas. Dera montanha ara mar, de lacas en arrius, de vias en sendèrs. De camins en rotas.
Alavetz que s'avian.
De un en un, que's prenen pera man, de pas en pas que'n van portant un messatge d'ahida, un messatge de fé, un messatge de volontat. E arren ne los poderà dravar. Arren ne los saberà estancar. Tau un gran fluvi qui arròtla eras suas peiras a maugrat de tots eths empaishs, de tots eths trebucs, que tiran en davant.
Coma ith, coma tu, que sòi d'aqueth país mes que tot que sòi d'aquera lenga. Que l'èi a sursurejar en amna. Qu'ei era mia hont, era mia sang, E que la voi luenh e lonstemps saber a díser eth noste pòble.
Alavetz com tu, com vos, que la pòrti de dia en dia en davant, a pas petits, a pas grans :
Pichon, pachon, pichon, pachon, La Passem, anem ! Anem !
Pichon, pachon, pichon, pachon, La Passem, anem ! Anem...

Torna escríver la frasa de gras :

Tresià Pambun

Qui ei Tresià Pambrun ?

- ua editora
- ua poetessa
- ua cantaira

Response : ua poetessa

Conéisher los Messatges de La Passem : 2024

Messatge de La Passem 2024

Jo sabi un conte...

I avèva ua lenga parlada desempuish sègles e sègles. Èra la lenga parlada enter duas mars e tres montanhas. N'èra pas ni mei ni mensh polida que non pas las autas lengas, mès qu'èra la lenga deus vents, de las aigas, deu temps que hè e deu temps qui passa, la lenga de las vilas e deu campèstre, de las montanhas e de las planas, la lenga per parlar las granas penas e díser las petitas jòias, la lenga per aimar, cantar, cridar, marmusejar, chebitejar, castigar o consolar.

Mès, a chicas e a micas, lo monde deishavan de la parlar per parlar pas que l'auta lenga, la lenga ponchuda venguda de capvath. Çaquelà, n'i a qui lo volèvan pas atau e un ser que s'amassèn : capulats e cap pelats, hemnas, òmes e tota la mainadèra. Calèva trobar ua solucion.

Totas las mainadas e tots los mainats avón ua idea : la lenga, per non pas la deishar s'adromir, la calèva hèr córrer per tot lo país. La calèva hèr passar per sèrras e ribèras, per planas e comas, per tucs e tuquets, la calèva hèr sautar deus pins hauts aus cassos majestuóses, d'arrius a broa de mar, de tutas prigondas a montanhas las mei hautas. Que la calèva hèr passar de bocas vielhas a aurelhas joenas e de bocas joenas a aurelhas vielhas.

Atau, a chicas e a micas, la lenga hascoc lo torn deu país en sautar per sèrras e ribèras.

E nani, lo conte n'ei pas acabat. Que sia aperada occitan, gascon o autament, la lenga qu'a d'estar nomada per estar lo ligam tà convidar los autes, tà daubrir los esperits e tà participar a l'umanitat plurala.

La lenga, la cau hèr passar de bocas a aurelhas per hèr un gran pas..

Joan-Miquèu Espinasse

Qui ei Joan-Miquèu Espinasse ?

- un regent
- un musician
- un contaire

Torna escríver la frasa de gras :

Response :
Los tres, regent e tostemps contaire e musicaire.

Conéisher los Messatges de La Passem : 2026

Estossis tu l'autora / l'autor de La Passem 2026... qu'escriverés ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Qui ès tu ?

- un escolan / ua escolana
- un collegian / ua collegiana
- un licean / ua liceana

Qué seré la toa frasa mei importanta ? .....

COLORAR

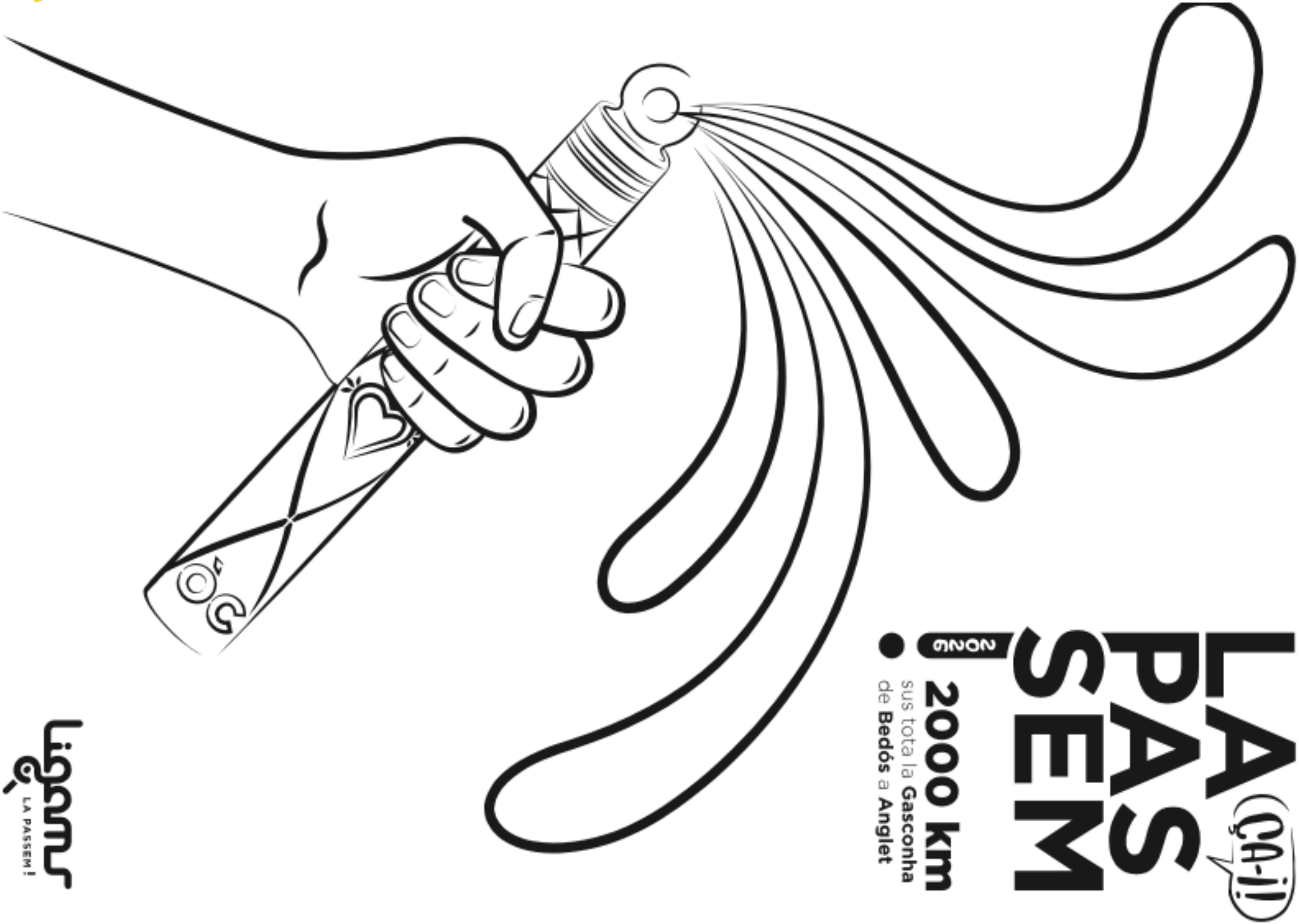
LA PASSEM
(ça-i!)
NOUG
2000 km
sus tota la Gasconha
de Bedós a Anglet
LA PASSEM!

Fabricar lo son ligam

MATERIAU :

- ua branca de bambó per escolan
- ribans de color
- escòtch o elastics

1 **Escríver** lo messatge.

2 **Rotlar** lo messatge e **l'escóner** en un bambó.

3 **Barrar** lo ligam dab papèr e un elastic o escòtch.

4 **Hornir** ribans o papèr crespon

5 **Córrer** !!

Cantar : las cantas de 2026 !

Piratas gascons

trad e Michael Barret

Hardits gojats partir que cau,
Piratas gascons, tots au Bocau !
Capborrut que soi, en remar qu'i vau,
De Nai dinc a Pujòu... HÒU !

Pro lèu seram amassats
En corrent a hum per monts e vaths.
A la caça au tresòr !
Cantem en lenga d'òc.

En Bigòrra que susvelham 'ra mar
Deth haut deth Pic de Meidia enlà
En som d'un vaishèth o en cujalar
N'avem cap verdigòu...

Es goelhas que son en Saussat,
Eth arredalh qu'é amassat.
De Garona estant portarè un braçat
Deth aire montanhòu...

Que portarèi tot l'Armanhac
E trenta jambons per har un nhac.
A la popa, a la proa soi pas flaunhac
I a pas ren que'm hè pòur...

Un còp descendut dau pitèir
Navegarèi dessús l'estèir,
On cantarèi coma un viguèir
O un bèth rossinhòu...

De Lanas a mar n'i a pas qu'un pas,
Qu'èi lo vent e la boha com compàs,
Que'm passejarèi entre los masts
Com un gat-esquiròu...

Pro lèu seram amassats
En corrent a hum per monts e vaths
Aquiu lo noste tresòr :
Cantar en lenga d'òc ! HÒU !

piratas gascons

Lo pas de costat

A tot vedent

Voleràs per la treitura gausar lo pas de costat ?
Véder un aute clar de lua, per los viòts escamparrats ?
N'i seram pas hèra d'abòrd, mes lhèu que't va suspréner
Que'n vederàs sortir deu bòsc, au bèc son a t'aténer.

Hala, hala, mon amiga, tots que petrilhan beròi
Punta d'auba, la holia qu'a gahat grans e chicòis,
Qu'as passat la lana e la nueit, a d'eths monts e ribèras
Au pais n'an pas jamei hèit ua corruda tan bèra.
Atraçà'us, deu hitau au borg nau, hè-t'i, da'u !
Pas de costat, e dont, d'ont ei l'aire nau qui alentas ?
Tanhe's de nhac, de contentèr : l'alande, aqui l'avem
Pas de costat... l'aire nau...

Lhèva-te

Jordan Tisner e Juliette Minvielle

Ça-i, ça-i, ça-i com ès
Ça-vietz com ètz
Hè, hètz sautar la lenga
Gahatz la sautadera

Brama, bramatz de plaser
Tà har córrer
La lenga d'abans lo francés

Galopem la Passem
Acorrem (en)tà la Passem
Hestegem de pè hrem
Celebrem de pè hrem

Lhèva-te, cauça-te, escauha-te,
Arrapa ta fòrça, cor a huta e gausa !
Lhèva-te, cauça-te, escauha-te,
Entà har cap au torrin !

A truvèrs la matracada,
Hè traucar los arrais de ta votz
Tranlanlanlalalan....Hòu !
Tranlanlalalalalan
(x2)

Arretròba totas las cantas suu siti !

Córrer

Quauques jòcs de corruda tà's preparar au miélher a córrer lo dia D :

Los crocodiles

(Tà s'avisar a non pas passar via de gaucha)

Córrer en linha dreta contra ua linha traçada au sòu, mieitat de classa dens un sens, mieitat dens l'aute sens en demorar dens lo son correder.

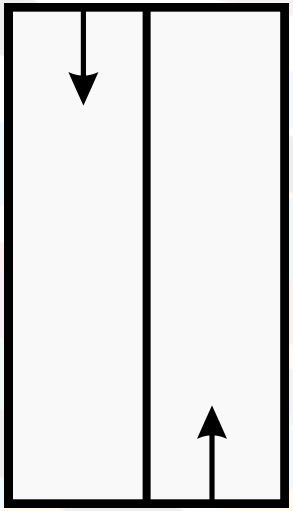

Lo relais

(Tà's har passar lo ligam shens hà'u càder)

Córrer en hà's passar un objècte (lo ligam fabricat en amont ?) en mantiéner la vitessa e shens hà'u càder.

L'arrelòtge

(Tà córrer tostemps a la medisha vitessa)

En amont, mesurar e calcular l'itinerari e lo temps qui cau har tà respectar de córrer 1km a 7km/òra.
Córrer dens lo temps calculat, ni mei viste, ni mei lentament.

La locomotiva

(Tà s'entrainar a córrer amassas)

Dar un torn de cort en córrer.
A la fin deu torn, lo/la qui arriba darrèr.a que passa davant.

Lo pinsan

(Tà mestrejar la respiracion)

Córrer en tot cantar las cantas de La Passem, escandar los eslogans, shens s'esbohar !

Correm !

E tanben : córrer devath la ploja, córrer de nueit...

Reperà's

La carta de la corruda : torna bastir lo copa-cap.

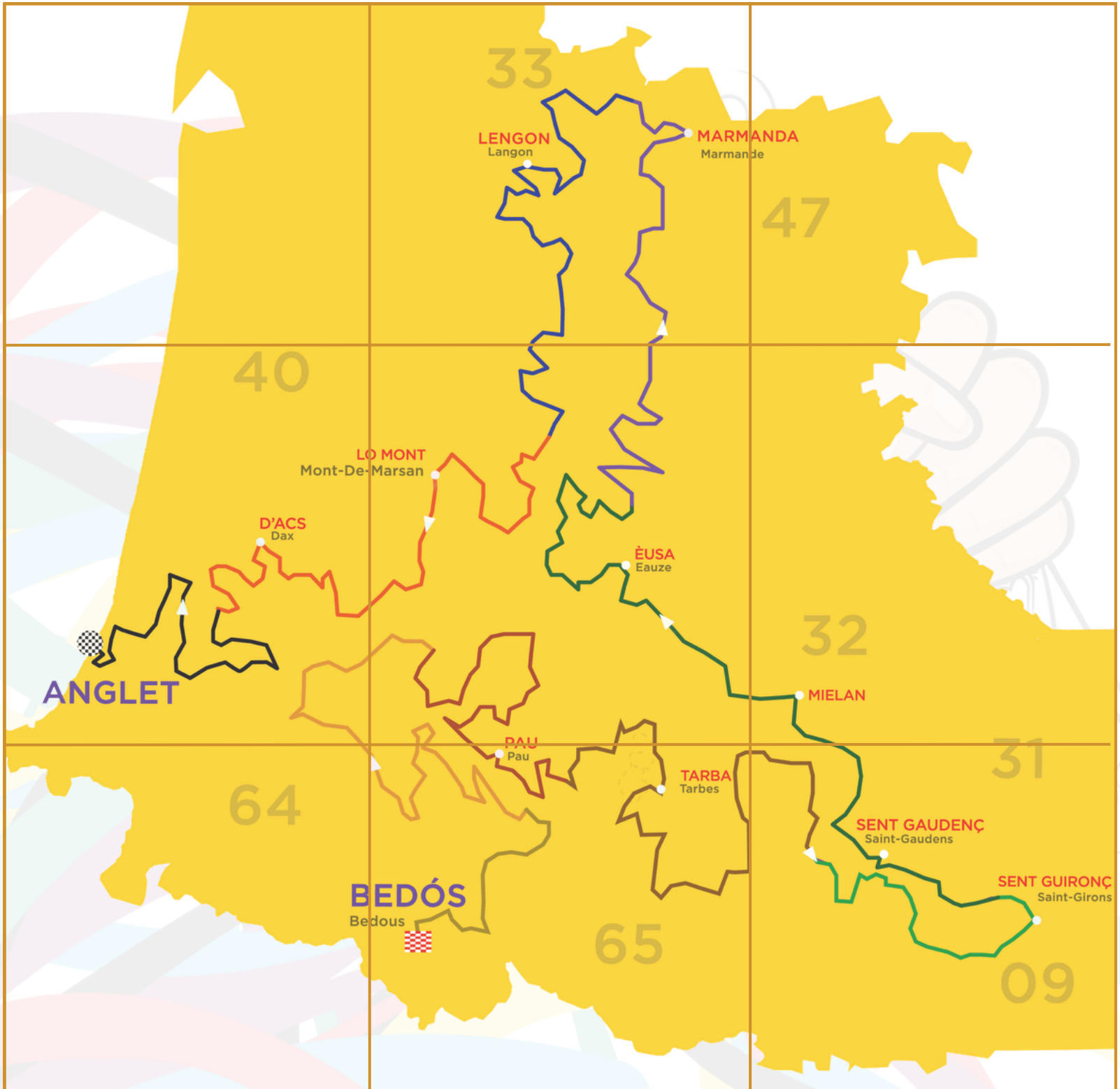

Reperà's : escriu los noms de quauquas vilas :

Torna plaçar las vilas on cau :

Bedós
Ortès
Pau
Tarba
Sent Guironç
Sent Gaudenç
Mielan
Eusa
Marmanda
Lengon
Lo Mont
D'acs
Anglet

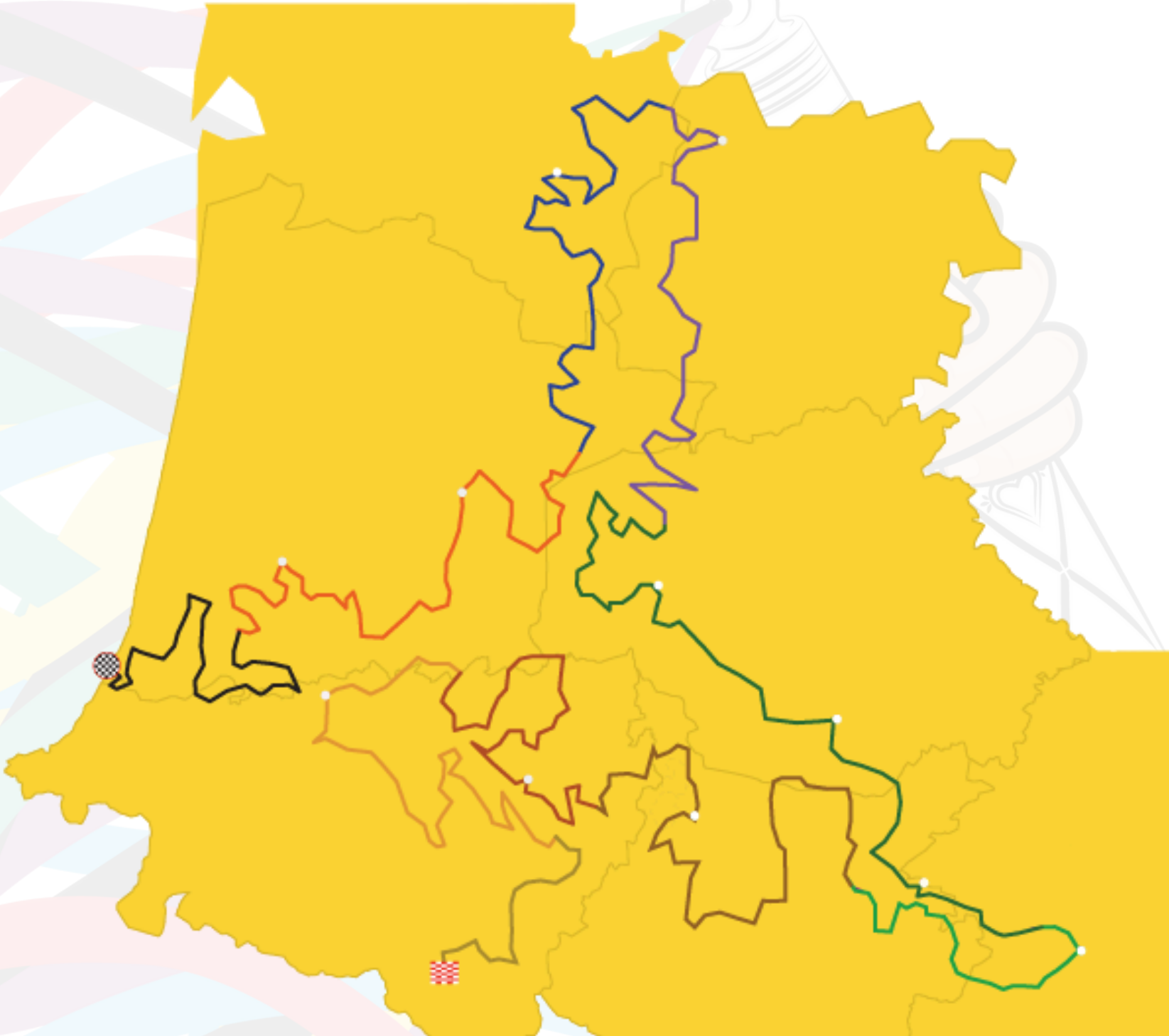

E tu, on vas córrer ?

Diverti's : Mots esconuts

Arretròba los mots esconuts :

AMASSAS
ANGLET
BEDOS
CAMION
CANTAS
CORRUDA
ESLOGAN
GASCONHA
LENGA
LIGAM
MESSATGE
OCCITAN
PASSEM
PICHONPACHON
QUESSOT
ÇAI

R	P	W	U	G	A	S	C	O	N	H	A	T	I
H	Y	X	C	O	R	R	U	D	A	L	R	E	N
F	C	A	N	T	A	S	Y	L	E	N	G	A	X
S	Y	M	W	I	E	S	L	O	G	A	N	G	Z
E	P	C	A	M	I	O	N	A	U	E	C	M	N
I	Ç	A	I	J	G	H	K	F	I	M	E	N	P
G	M	L	I	G	A	M	A	S	S	A	S	J	P
H	P	R	X	P	A	S	S	E	M	F	Q	F	G
F	B	A	N	G	L	E	T	X	M	A	A	D	L
E	M	J	X	F	Z	B	E	D	O	S	J	X	C
I	J	V	E	M	E	S	S	A	T	G	E	X	Q
Z	P	I	C	H	O	N	P	A	C	H	O	N	S
N	B	G	F	Q	U	E	S	S	O	T	Y	H	X
K	O	C	C	I	T	A	N	F	U	H	Y	N	C

Aficar La Passem !

- Fabricar ua afica, solet o en grop per informar deu passatge de La Passem dens la toa vila (dia e orari)
- Pintrar, cisalhar jornaus, pegar, escríver, imprimir, a tu de causir.
- Organizar ua exposicion d'aficas dens la classa o l'escòla.

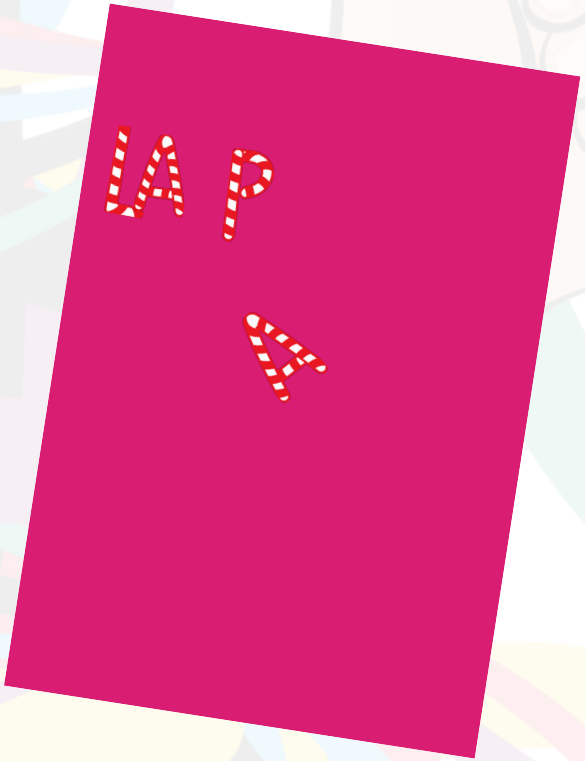

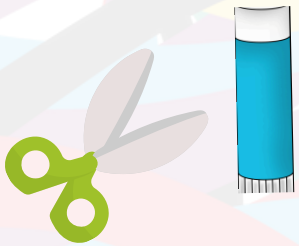

LA PASSEM GASCONHA

- Cisalhar la bandereta dens un teishut de recuperacion dab aqueste modèle.
- Escríver las letras dab pintrura acrilica blanca.
- Pegar lo costat deu triangle a l'entorn d'un bambolet
- Se pòt tanben fabricar garlandas dab ua letra per triangle de teishut tà decorar la vila.

Descobrir las autas corrudas tà las lengas

Religa cade imatge a la soa corruda
(Si'n vòs saber mei que pòdes seguir los ligams)

Korrika

Redadeg

Passem Tarn

SprochRenner

Currilingua

Passem Gasconha

Descobrir las lengas dev Monde

Quantas lengas ? Quantes país?

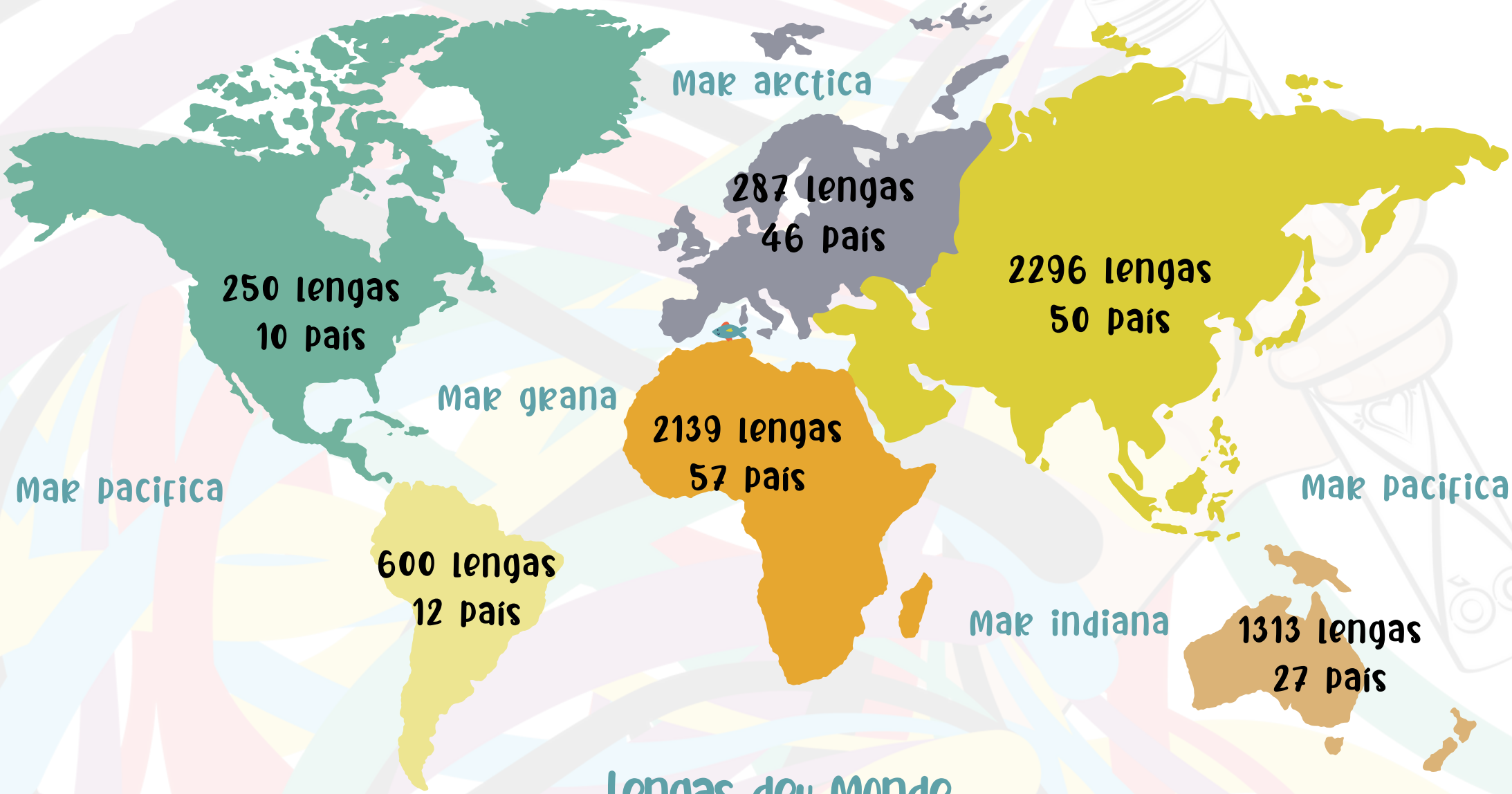

Lengas dev Monde

tà bèthlèv suvs camins de La Passem !